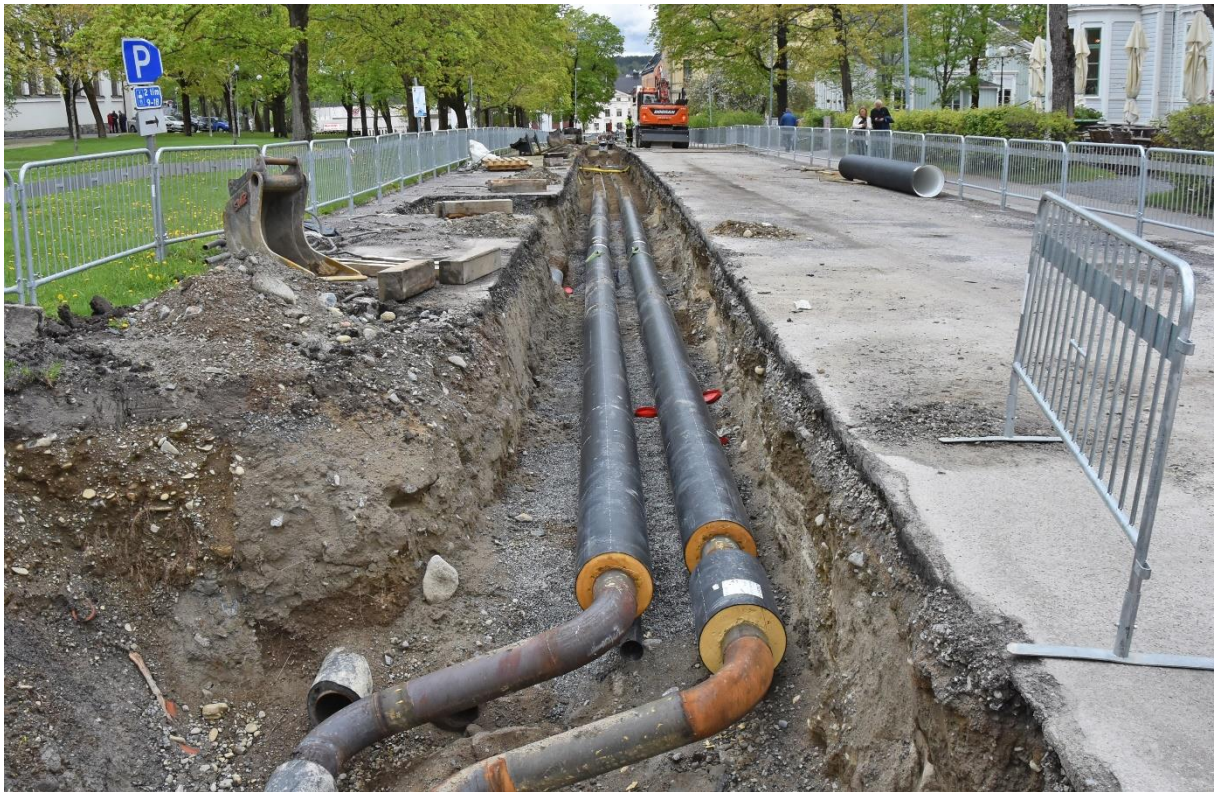

VÄSTERNORRLANDS MUSEUM

Rapport över schaktövervakning av Raä 26 i Härnösand 2019

Fastigheter: Ön 2:52, Folkskolan 3, Vinstocken 2 & 9 och Ädelstenen 6,
Härnösand socken, Härnösands kommun, Ångermanland,
Västernorrlands län

Rapport 2019:6
Madeleine Nilsson

Rapport över schaktövervakning av Raä 26 i Härnösand 2019

Rapport nr: 2019:6 Västernorrlands museum

Framsidesbild: Schakt 1 längs med Trädgårdsgatan.

ISSN 2000-0111

© 2019 Västernorrlands museum, Härnösand.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Bakgrund.....	2
Syfte.....	2
Metod	2
Tidigare undersökningar.....	2
Redovisning av arbetet.....	3
Schakten	4
<i>Schakt 1</i>	5
<i>Schakt 2</i>	5
<i>Schakt 3</i>	5
<i>Schakt 4</i>	7
<i>Schakt 5</i>	8
Anläggningar	9
Schakt 3	9
<i>Stengrund</i>	9
<i>Stenfyllt dike</i>	11
<i>Nedgrävning</i>	11
<i>Mörkfärgning</i>	11
Schakt 4	12
<i>Möjlig åkerrest</i>	12
<i>Stenansamling</i>	12
Fynd.....	13
Keramik	13
Glas	13
Porslin och fajans	14
Järn.....	14
Bränt och obränt ben.....	14
Kritpipor	14
Bryne.....	15
Flinta.....	16
Övrigt	16
Tolkning och diskussion.....	17
Tekniska och administrativa uppgifter	18
Arkivhandlingar	18
Referenser	19
Bilaga 1. Karta	20
Bilaga 2. Fyndlista.....	21
Bilaga 3. Fotolista.....	31
Bilaga 4. Dagbok.....	35

Sammanfattning

Med anledning av Härnösand Energi och Miljö ABs grävarbeten för utbyte av fjärrvärmeledningar längs Trädgårdsgatan och Brunnshusgatan har Västernorrlands museum utfört en schaktningsövervakning inom Raä 26 i Härnösand.

I schakt 1, 2 och 5 påträffades inga fornlämningar eller arkeologiska fynd. I schakt 3 framkom en stengrund som eventuellt kan sättas i relation till Domkyrkans mark. Från denna tillvaratogs starkt fragmentariska fynd i form av bland annat keramik (mest sentida, men även 1700-tal), fajans, porslin, glas, fragment av kritpipor, brända och obrända ben, järnföremål (främst spik), flintavslag och ett bryne. I samma schakt framkom även ett stenfyllt dike med en planka i botten och en nedgrävning, båda innehållande ett mindre antal fynd, samt en naturlig mörkfärgning. Dessa har tolkats som sentida. I schakt 4 påträffades en mindre stenansamling samt en möjlig åkerrest med ett fåtal fynd av mestadels keramik. Datering har ej gått att fastställa.

Bakgrund

Med anledning av Härnösand Energi och Miljö ABs grävarbeten för utbyte av fjärrvärmeledningar längs Trädgårdsgatan och Brunnshusgatan, vilka berörde fornlämning Raä 26, har Västernorrlands museum utfört en schaktningsövervakning (Länsstyrelsens beslut 2 kap 13 § KML, diarienummer 431-281-19). Arbetet med ledningarna skedde mestadels i äldre schakt där marklagren förväntades vara omrörda, men då såväl husgrunder som kulturlager och arkeologiska fynd vid tidigare undersökningar framkommit också i sådana befintliga schakt bedömde länsstyrelsen att en schaktövervakning var nödvändig.

Syfte

Syftet med schaktövervakningen var att dokumentera de arkeologiska lämningar som dök upp vid ledningsarbetet och samla in eventuella fynd för att på ett meningsfullt sätt tillvarata fornlämningsens vetenskapliga kunskapspotential.

Metod

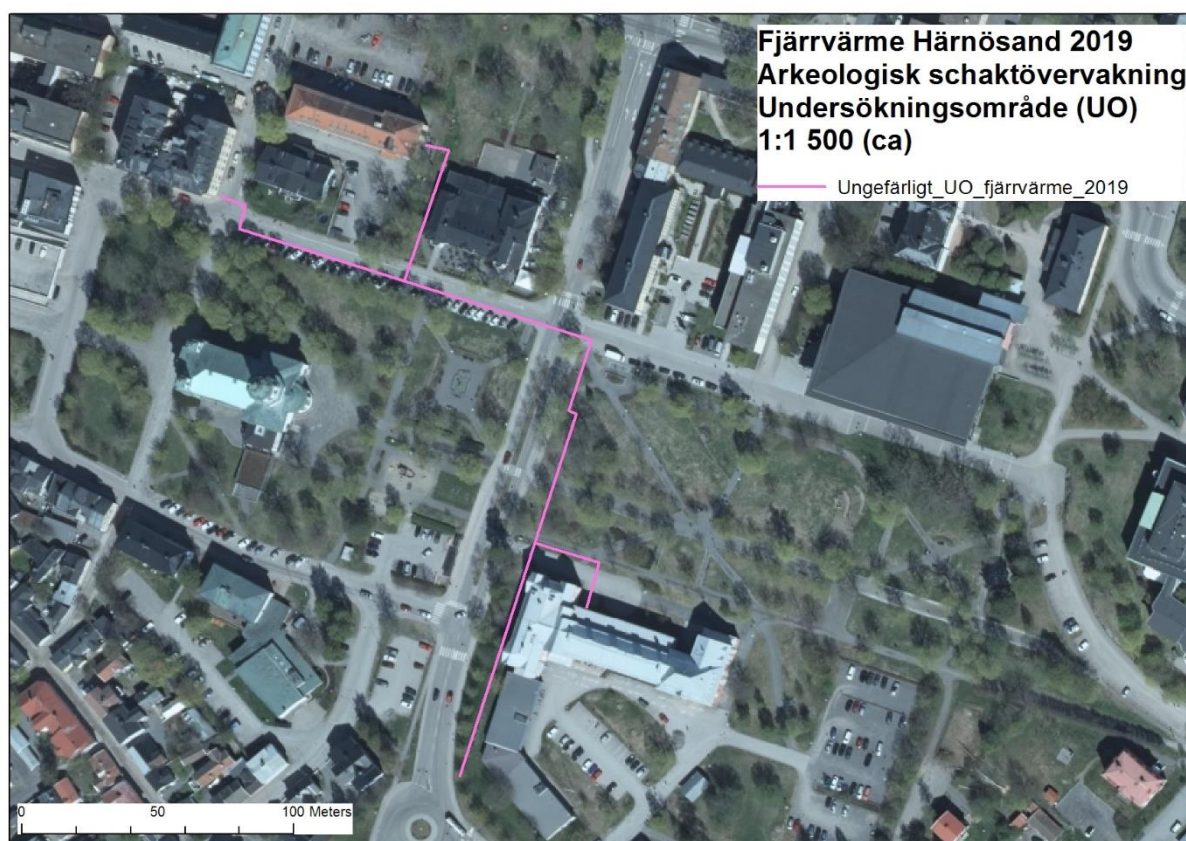
Ledningsarbetet övervakades av en arkeolog vid grävning under matjordslagret. När stenpackningar, färgningar eller fynd påträffades stoppades arbetet och stenarna rensades fram med fyllhammare, spade och skärslev och fynden tillvaratogs. Ytan kring anläggningar och färgningar avsöktes med metalldetektor, fotograferades och mättes in med RTK-GPS. Fynden relaterades till sin kontext.

Tidigare undersökningar

Schakten drogs inom och strax utanför stadslagret inom vilket det sedan tidigare påträffats bland annat kulturlager. Cirka 150 meter öster om Brunnshusgatan, vid biblioteket har tidigare påträffats boplatslämningar (Raä 119), inkluderande bland annat tre husgrunder varav en daterades till medeltid (Forsberg, Jonsson & George 1999). Av ett större antal enskilda anläggningar daterades även två härdar till 1300-1400-tal (Ibid.). I området intill dessa skall det enligt uppgift tidigare ha funnits ett antal storhögar, utgörande ett gravfält (Forsberg, George, Jonsson & Holmqvist 1997). Cirka 130 meter sydsydväst om dessa ligger Raä 120, en gårdstomt från 1700-talet. Här påträffades vid en utredning rester av en husgrund, ett stenfundament samt ett par färgningar eller nedgrävningar (Forsberg 1999). Tillsammans med övriga fynd tolkades detta som spår av gården Johannesberg som skall ha uppförts under den första hälften av 1700-talet. Knappa 100 meter väster om schakt 3-5 ligger Härnösands domkyrka kring vilken ett antal arkeologiska schaktkontroller och undersökningar genomförts varpå bland annat rester av murstrukturer och människoben påträffats (Johansson, Holmqvist & George 2011).

Redovisning av arbetet

Schaktövervakningen pågick under april, maj och juni 2019. Arbetet fortskred långsamt då varje schakt skulle dräneras och fyllas med singel och därefter skulle fjärrvärmerören nedläggas. Schakten var genomgående av samma bredd och djup med undantag för enstaka utvidgningar. Den sammanlagda upptagna ytan var 1 159 m². Vid arbetet med schakt 1 var det endast nödvändigt att vara mer kortare stunder. Schakt 2 ingick inte i uppdraget från länsstyrelsen och där fanns heller inte något arkeologiskt intressant material. I schakt 3 och 4 framkom däremot en del intressanta lämningar och det var därför nödvändigt att vara på plats större delen av tiden vid arbetet med dessa. Stenpackningar och färgningar rensades fram, söktes av med metalldetektor och mättes in med RTK-GPS allt eftersom och fynd tillvaratogs och relaterades till sin kontext. Schakt 5 låg parallellt med Socialförvaltningen och som väntat fanns det mest fyllnadsmassor efter husbygget i detta schakt. I botten fanns det sedan tidigare sprängt berg som måste knackas bort, vilket försenade arbetet ytterligare. Sådana faktorer samt okända ledningar etc. gjorde att arbetet var svårplanerat för grävarbetarna, vilket i sin tur medförde en del extra väntetid och fler körningar för oss arkeologer.

Figur 1. Det ursprungliga undersökningsområdet (underlag från länsstyrelsen).

Schakten

Figur 2. Schaktplan.

Schakt 1

Schaktet drogs längs med Trädgårdsgatan och tvärs över Brunnshusgatan i nordnordvästlig-ostsydöstlig riktning. En avstickare på mitten gjordes i nordnordöstlig riktning. Sammanlagt var schaktet 165+52 meter långt, 2 meter brett och cirka 1,1–1,2 meter djupt. Schaktet innehöll bärlager, fyllmassor, därefter sand och i botten lera. Inga fynd eller anläggningar. Det måste ha djupschaktats i samband med vägbygget.

Schakt 2

Drogs cirka 83 meter längs med Brunnshusgatan norr om korsningen Trädgårdsgatan-Universitetsbacken i nordnordöstlig-sydsydvästlig riktning. Schaktet var 2 meter brett och cirka 1,1–1,2 meter djupt. Omkring 1,2 meter under markytan fanns ett orört lager av grå finsand. Ett dike avtecknade sig i sanden N-S parallellt med St. Petrilogens västra gavel. Tomt på fynd och anläggningar. Ingick inte i det ursprungliga undersökningsområdet.

Schakt 3

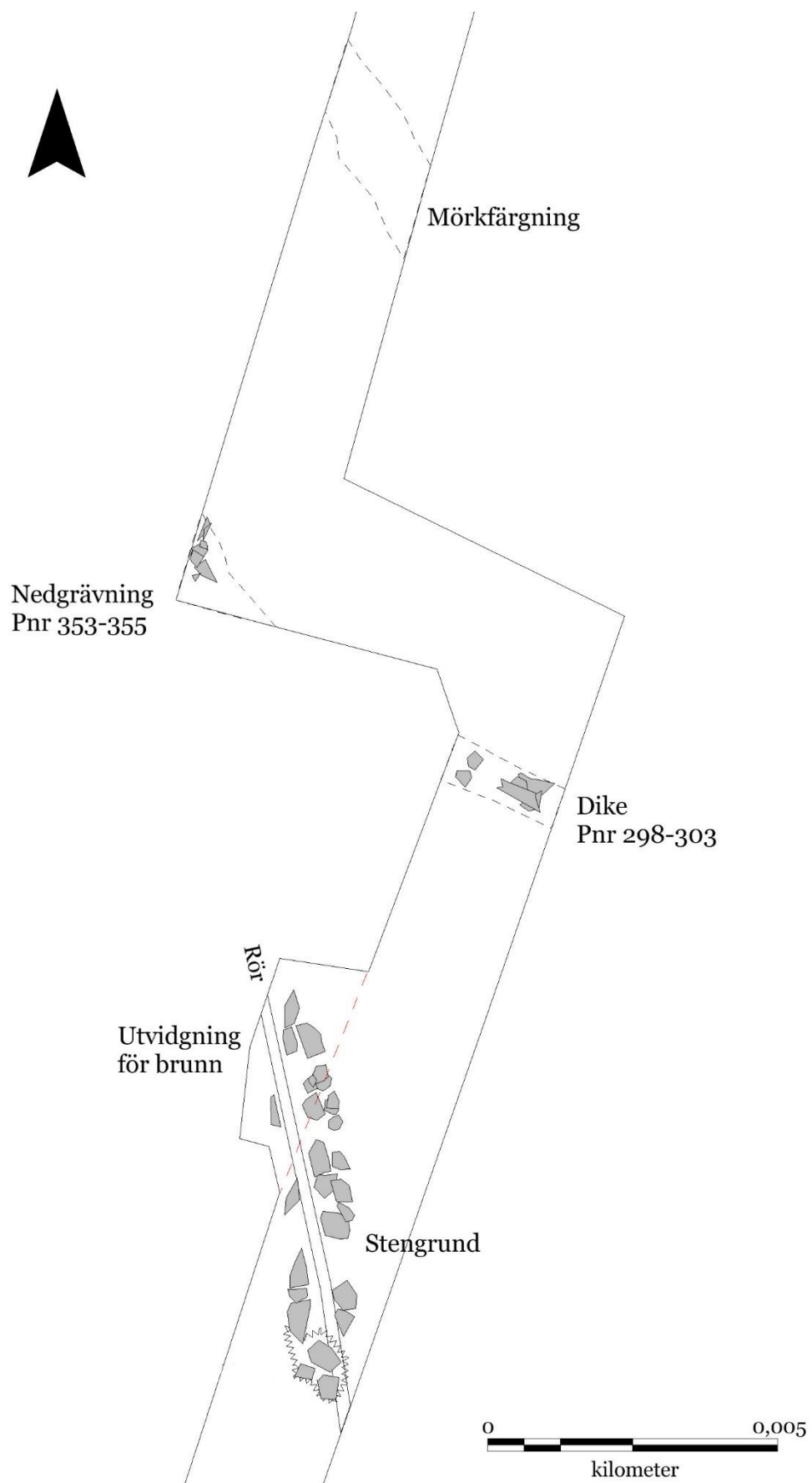
Schakt 3 var cirka 57 meter långt, 2 meter brett och 1,1–1,2 meter djupt och drogs parallellt med och öster om Brunnshusgatan i nordnordöstlig-sydsydvästlig riktning. Lagerföljden bestod av ett matjordslager följt av ett lager finsand och därefter silt/lera, bitvis blålera. I detta schakt framkom en stengrund tillsammans med ett flertal fynd, en mindre stenpackning med en fyndkoncentration vid en utvidgning för en brunn (denna antogs vara skild från stengrunden och fynden separerades således, men i efterhand visade det sig vara samma anläggning), ett stenfyllt dike, en nedgrävning samt en mörkfärgning. De två senare kunde avfärdas som moderna eller naturliga störningar.

Figur 3. Schakt 1 längs Trädgårdsgatan.

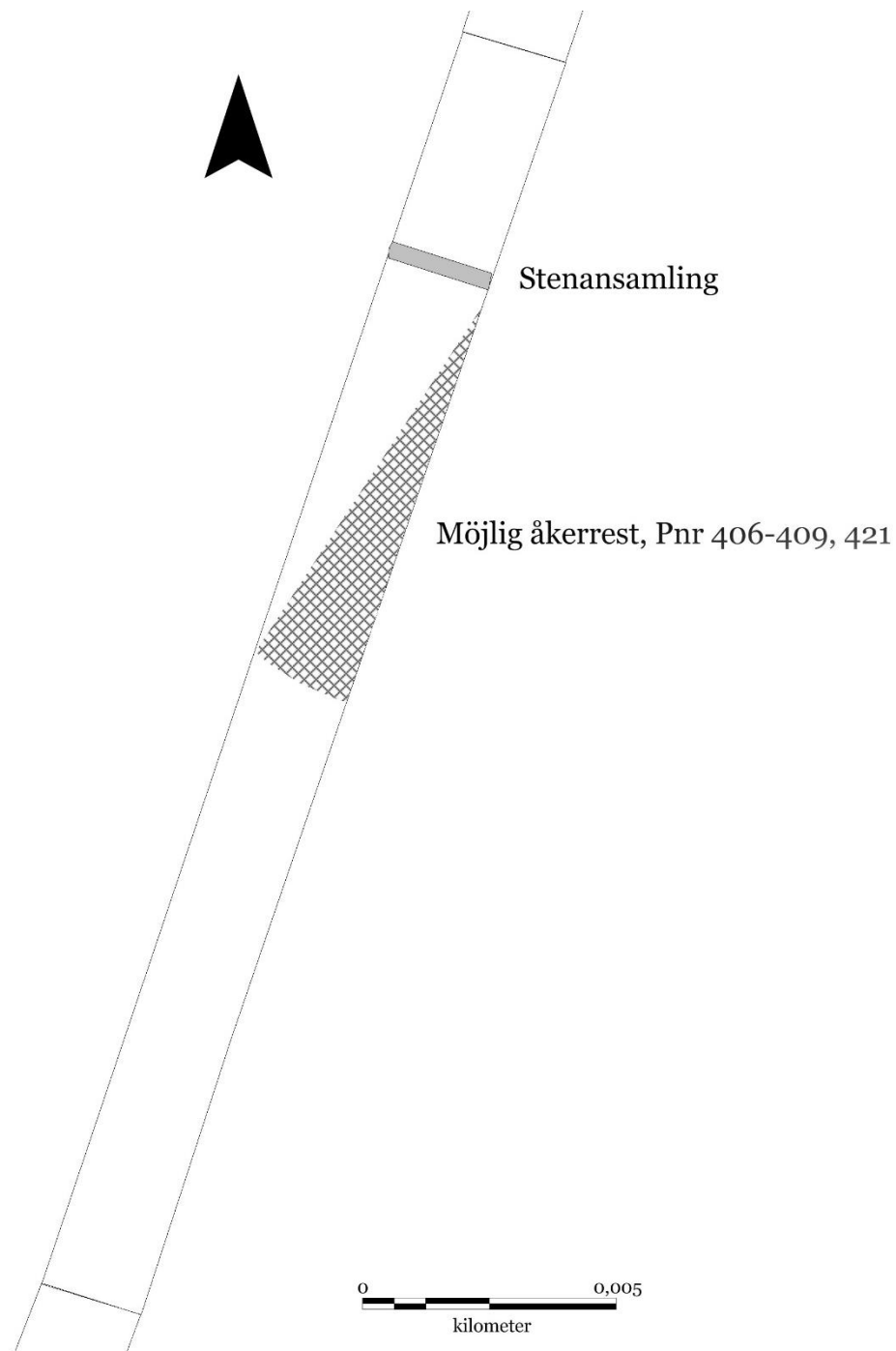
Figur 4. Schakt 3 parallellt med Brunnshusgatan.

Figur 5. Alla anläggningar i schakt 3.

Schakt 4

Schaktet var cirka 25 meter långt, 2 meter brett och 1-1,2 meter djupt och drogs i nordnordostlig-sydsydvästlig riktning som en fortsättning på schakt 3 söderut. Lagerföljden bestod av ett matjordslager följt av ett lager finsand och därefter silt/lera. I detta schakt framkom en möjlig åkerrest samt ett fåtal fynd.

Figur 6. Alla anläggningar i schakt 4.

Schakt 5

Schakt 5 drogs i nordnordostlig-sydsydvästlig riktning som en fortsättning på schakt 4 och var cirka 81 meter långt, 2 meter brett och 1,1–1,2 meter djupt. Det var beläget intill Johannesbergsgatan 1 och lagerföljden bestod därmed av matjord och fyllmassor. I botten bitvis berg i dagen som var skadat efter tidigare sprängarbeten. Inga fynd eller anläggningar påträffades här. En liten avstickare gjordes mot öster där schakt 4 och 5 möttes. Även här var det tomt på fynd och kablar hade tidigare grävts ned här.

Figur 7. Berg i schakt 4.

Anläggningar

Schakt 3

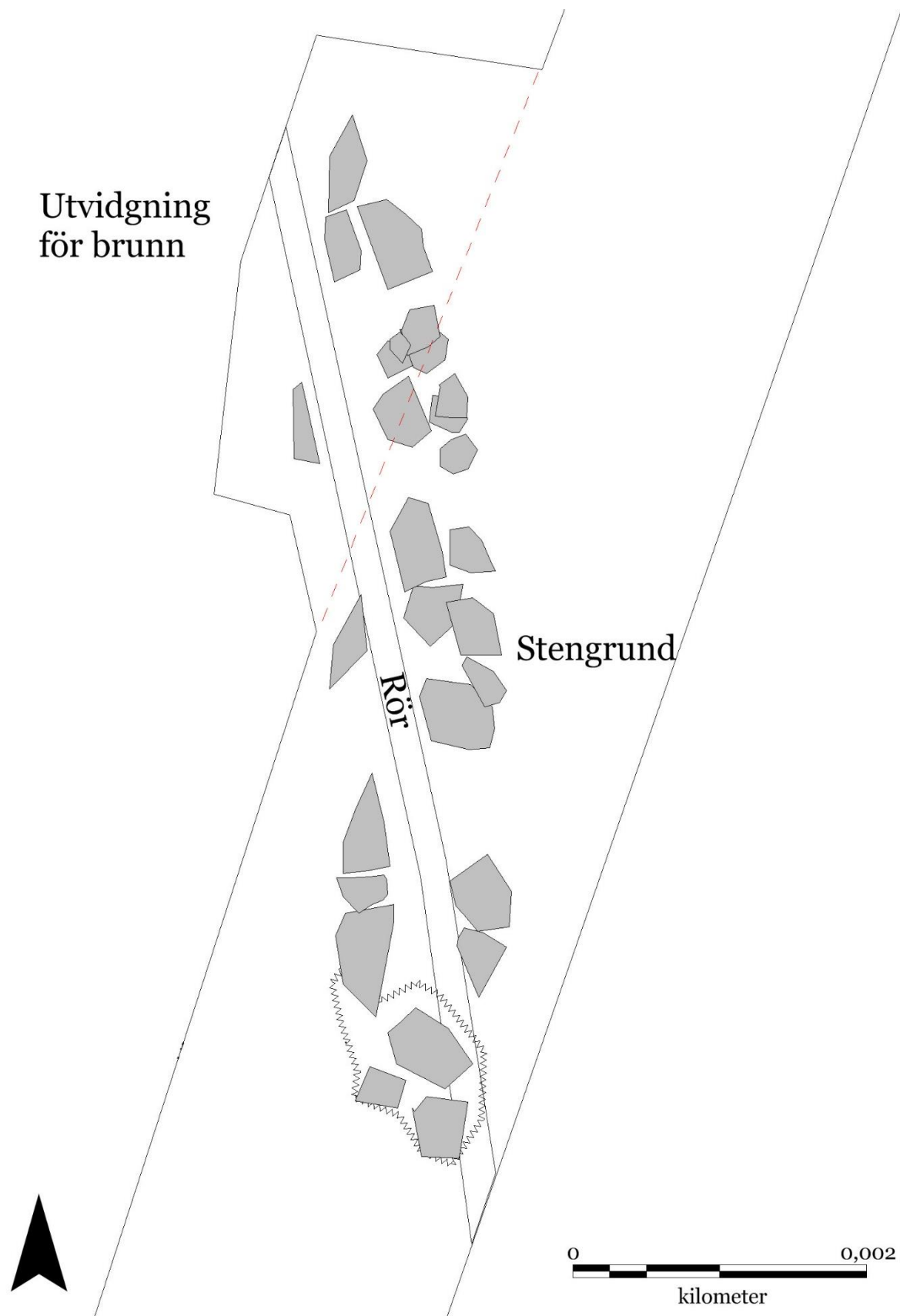
Stengrund

En stenpackning i en nedgrävning påträffades först tvärs över schaktet. Efter framrensning var denna 1,4 meter lång, 1,2 meter bred och 0,75 meter djup. Bland stenarna påträffades fynd av keramik, fajans, porslin, glas, ett fragment av en kritpipa, brända och obrända ben, järnföremål (främst spik), tegel, takpannor samt flintavslag och ett mikrospån. Direkt norr om stenarna påträffades ett bryne på 0,2 meters djup. Vid utvidgning av schaktet norrut framkom ytterligare stenar som vid tillfället antydde att det kunde röra sig om en husgrund. Även här framkom fynd på samma stratigrafiska nivå som de tidigare, men inte i lika stort antal. En fiberledning skar genom grunden.

Vid en utvidgning av schaktet mot norr för en brunn framkom vidare ett antal flata stenar och en ansamling av fynd på 0,4 meters djup. Fynden bestod av ett kritpipsskaft, obrända ben, keramik, fajans, porslin, järnföremål, glas, fragment av en takpanna och två skifferbitar. Vid analys av inmätningarna blev det tydligt att denna stenpackning skall ses som en fortsättning på ovanstående grund. Hela stengrunden var därmed drygt sju meter lång och drygt en meter bred och var placerad i närmast nordsydlig riktning.

Figur 8. Del av stengrund i schakt 3 i plan.

Figur 9. Stengrund i schakt 3. Utvidgningen för brunnen markeras av röd streckad linje. Den sicksackande linjen visar var den första stenpackningen av stengrunden framkom.

Stenfyllt dike

Ett 0,7-0,8 meter brett stenfyllt dike (Pnr 298-303) med en träplanka i botten framkom på cirka 0,3-0,4 meters djup. Ett fåtal fynd påträffades, bestående av glas och keramik.

Figur 10. Stenfyllt dike i schakt 3 i profil. I botten syns träplankan.

Nedgrävning

Vid kröken i schakt 3 framkom en mörkfärgning (Pnr 353-355) i hörnet närmast Brunnshusgatan. Denna var fylld av stenar om 0,2-0,4 meter och ett fåtal fynd framkom. Det rörde sig om glas, en del av en takpanna, porslin, keramik och bränt ben. Formationen var 2,3 x 1 meter i plan och 1,16 meter djup och har mest troligt tillkommit i senare tid.

Mörkfärgning

En 1,4 meter bred och 2,7 meter lång mörkfärgning framkom i ett omrört lager invid en modern brunn i norra delen av schakt 3. Den mättes in och fotograferades, men kunde senare avfärdas. I denna del av schaktet bestod botten av finsand istället för lera.

Schakt 4

Möjlig åkerrest

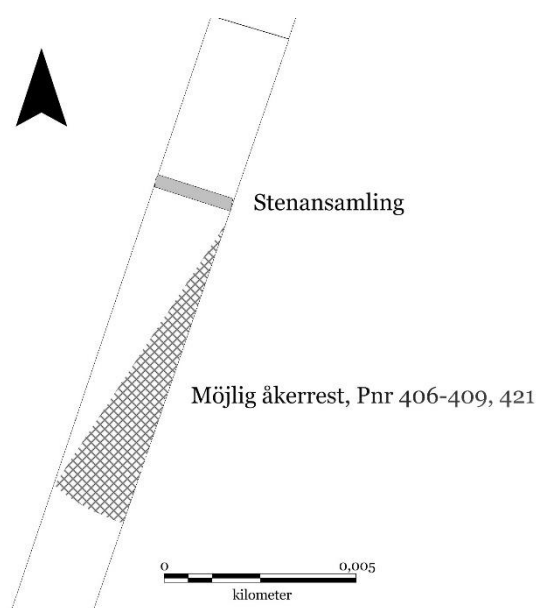
I schakt 4 framkom en åtta meter lång och som mest två meter bred flammig, svåravgränsad mörkfärgning i plan och här påträffades ett fåtal fynd av keramik och fajans, samt en del av en takpanna. I profil syntes den som en tydlig, vågig gråbrun mörkfärgning med små inslag av kol och som mest 0,7 meter djup. Den var endast tydlig i profil i den sydöstra schaktväggen och hade en mörkt gråbrun fyllning av siltig sand med skiktat sot i botten och inslag av ljusbrun sand. Ett lager med järnutfällningar fanns direkt under de nordligaste två metrarna av mörkfärgningen. Runtom var ljus, grågul sand och sedan grå lera. Mörkfärgningen var 7,8 meter lång i profilen och tolkades som en möjlig åkerrest.

Figur 11. Möjlig åkerrest under matjorden ovanför lager av ljusgul sand i profil i schakt 4. Sammansatt panorama.

Stenansamling

Direkt söder om gångvägen i den nordöstra delen av schakt 4 kom en 0,3 meter bred samling rundade, löst ansamlade stenar om vardera cirka 0,3 meter, tvärs över schaktet. Dessa hann dock dras bort innan de kunde undersökas närmare, men förmodas inte ha utgjort någon form av grund. I profilen syntes endast en sten. Stensamlingen mättes i efterhand in som en polygon.

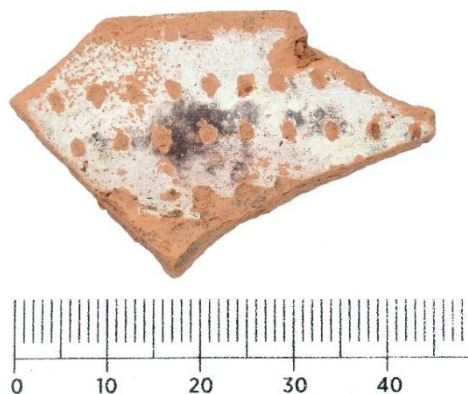
Figur 12. Möjlig åkerrest och stenansamling i schakt 4.

Fynd

Fyndmaterialet var sparsamt och påträffades endast i anslutning till anläggningar, mörkfärgningar etc.

Keramik

Keramik utgjorde en stor andel av fyndmaterialet. Totalt samlades drygt 750 gram in, varav två skärvor stengods och en skärva eventuellt flintgods. En del av keramiken som påträffades i stengrunden kunde dateras typologiskt till 1700-talet (muntlig uppgift Mathias Bäck 2019-05-16). Glasyr och dekor förekom på många av skärvorna och på två fanns även stämplar kvar (T.n.F.1 på den ena och endast ett K och ett a urskiljbara på den andra). Ett flertal av de sedermera kasserade keramikskärvorna härrörde högst troligt från blomkrukor och blomfat från modern tid.

Figur 13. Keramik från stengrund i schakt 3, Fnr 70.

Figur 14. Keramik från stengrund i schakt 3, Fnr 36.

Figur 15. Keramik från möjlig åkerrest i schakt 4, Fnr 8.

Glas

Drygt 240 gram glas påträffades, varav ett fåtal skärvor fönsterglas. På en mindre immad, vit skärva syntes spår av ett band av vit glasyr med tunn guldfärgad dekor i kanterna.

Porslin och fajans

Totalt samlades drygt 350 gram porslin och fajans in. Majoriteten av skärvorna var vita och utgjorde delar av tallrikar, men några var även målade i olika färger och mönster.

Järn

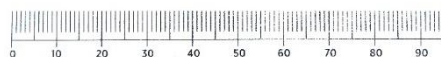
Av järnföremål påträffades främst spik (20 stycken), men även ett antal obestämbara järnfragment, ett gångjärn samt ett par krokar varav en kan vara en böjd söm.

Bränt och obränt ben

Drygt 73 gram obränt ben samlades in, varav ett revben, troligtvis från ett större däggdjur. Av dessa fanns cirka 40 gram, inklusive revbenet i stengrunden. Av bränt ben påträffades endast 2,5 gram.

Kritpipor

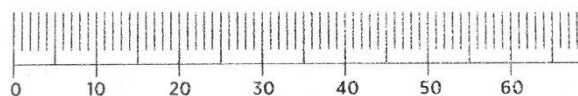
Två delar av kritpipsskaft framkom. Ett mindre fragment påträffades i stengrunden (Fnr 65) och ett större (Fnr 35) i utvidgningen för brunnen i schakt 3. Det mindre fragmentet hade en röckanal om 2 millimeter som inte var centrerad i skaftet utan placerad 1,5 millimeter från kanten, medan Fnr 35 hade en röckanal om 2,5 millimeter. På bägge skaften fanns den vidare delen innan huvudet bevarat vilket visar att det rör sig om skaften till två olika pipor.

Figur 16. Porslin, Fnr 61.

Figur 17. Fajans, Fnr 55.

Figur 18. Kritpipsfragment, Fnr 65 & 35.

Bryne

I stengrunden påträffades ett fint rundat bryne med flat sida och något större i ena änden.

Figur 19. Bryne sida 1, Fnr 64.

Figur 20. Bryne sida 2, Fnr 64.

Flinta

I stengrunden påträffades även ett större och ett mindre avslag av flinta samt ett mikrospån.

Övrigt

I övrigt framkom fem delar av takpannor i tegel, två möjliga bitar koks, två delar av ett avloppsrör samt två skifferfragment med skårer.

Figur 21. Flinta, Fnr 67.

Tolkning och diskussion

Det arkeologiska materialet från schaktkontrollen var magert. Endast lämningarna i schakt 3 och 4 var arkeologiskt intressanta och då främst de i schakt 3. Stengrunden tolkades i fält som en husgrund, men utifrån resultaten från inmätningarna ter sig detta mindre troligt. Eventuellt rör det sig snarare om någon typ av mur och utifrån den korta del som är undersökt tycks den kröka sig något, men det är svårbedömt. Kanske kan den kopplas till domkyrkans marker väster om Brunnshusgatan. Ett keramikrör skar rakt genom stengrunden och har med all säkerhet tillkommit senare. Majoriteten av keramiken som påträffades bland stenarna kunde avfärdas som sentida, men det förekom även fragment som kunde dateras till 1700-talet varför det finns en möjlighet att stengrunden härrör från denna period. Även två kritpipsfragment påträffades i grunden samt ett sandstensbryne. Fynd av fönsterglas kan tyda på att ett hus funnits i närheten, men med tanke på hela fyndmaterialets fragmentariska skick kan det också röra sig av skräp som kommit dit på annat vis.

I schakt 4 påträffades en möjlig åkerrest samt endast ett fåtal fynd. Ålder har inte gått att fastställa, men kanske kan den kopplas samman med den närbelägna historiska gården Johannesberg, Raä 120 (Forsberg 1999).

Tekniska och administrativa uppgifter

Västernorrlands museum dnr: 2019/31

Länsstyrelsens dnr: 431-281-2019

Län: Västernorrland

Landskap: Ångermanland

Kommun: Härnösand

Socken: Härnösand

Fastighet: Ön 2:52

Koordinatsystem: SWEREF 99 TM

Koordinater:

Schakt 1: X 6947964 Y 650900

Schakt 2: X 6947977 Y 650978

Schakt 3: X 6947917 Y 650967

Schakt 4: X 6947879 Y 650954

Schakt 5: X 6947830 Y 650936

Höjd över havet:

Schakt 1: 11,8-15,8 m.ö.h.

Schakt 2: 16-21,4 m.ö.h.

Schakt 3: 15,5 m.ö.h.

Schakt 4: 15,5 m.ö.h.

Schakt 5: 12,4-15,04 m.ö.h.

Fältarbetstid: april-juni 2019

Fältpersonal: Ola George, Madeleine Nilsson och Maria Lindeberg från Västernorrlands museum.

Rapportsammanställning: Madeleine Nilsson

Kartering: RTK-GPS, programvara MapInfo

Dokumentationsmaterial i form av fotografier, mätfiler och beskrivningar förvaras på Västernorrlands museum.

Arkivhandlingar

Ärendet förvaras i arkivet på Västernorrlands museum.

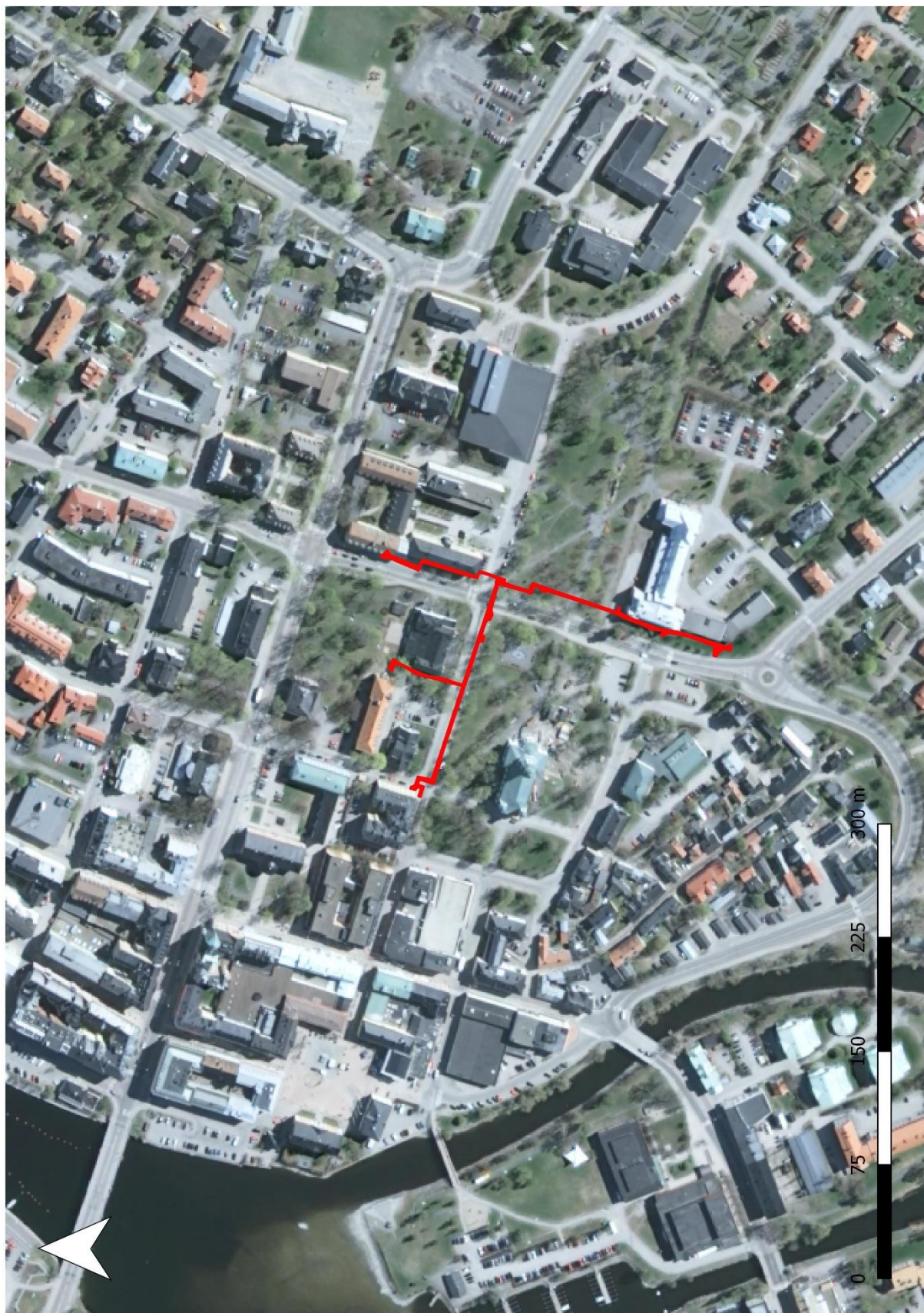
I ärendet ingår förfrågan om undersökningsplan, undersökningsplan och kostnadsberäkning, beslut samt andra relevanta handlingar.

Referenser

Bäck, Mathias (muntlig uppgift) 2019-05-16

- Forsberg, L. (1999) *Kulturhistorisk utredning. Fornlämning: 120, fastighet: Kv. Folkskolan, socken: Härnösand, kommun: Härnösand, landskap: Ångermanland*. Rapport 1999:4. Härnösand: KMVA, Kulturmiljövård och Arkeologi.
- Forsberg, L., George, O., Jonsson, R. & Holmqvist, M. (1997) *Kulturhistorisk utredning. Fornlämning: 119, fastighet: Kv. Ädelstenen, socken: Härnösand, kommun: Härnösand, landskap: Ångermanland*. Internrapport 1997:17. Härnösand: Läns museet Västernorrland.
- Forsberg, L., Jonsson, R. & George, O. (1999) *Arkeologisk förundersökning och särskild undersökning. Fornlämning: 119, fastighet: Kv. Ädelstenen, socken: Härnösands stad, kommun: Härnösand, landskap: Ångermanland*. Internrapport 1999:4. Härnösand: Läns museet Västernorrland.
- Johansson, M., Holmqvist, M. & George, O. (2011) *Arkeologisk schaktkontroll samt undersökning med anledning av utbyggnad av Domkyrkan, Raä 25:1 och 26:1. Fornlämning: Raä 25:1 samt 26:1, fastighet: Öhn 2:48, socken: Härösand, kommun: Härnösand, landskap: Ångermanland*. Rapport 2011:30. Härnösand: Murberget Läns museet Västernorrland.

Bilaga 1. Karta

Figur 22. Översiktskarta över schakt 1-5.

Bilaga 2. Fyndlista

Fynd nr	Pnr	Fynd	X	Y	Z	Antal	Vikt i gram	Mått i mm	Kommentar	Kasserad
1	353-355 (nedgrävning), schakt 3	Takpanna	6947919	650961	14,8	1	187,14	157x84x12		x
2	353-355 (nedgrävning), schakt 3	Fönsterglas	6947919	650961	14,8	1	3,94	46x21,5x2	Vitt	x
3	353-355 (nedgrävning), schakt 3	Bränt ben	6947919	650961	14,8	1	0,18			x
4	353-355 (nedgrävning), schakt 3	Keramik, bottendel av mindre kruka	6947919	650961	14,8	1	7,98	38x27x7,5	Tegelfärgad	x
5	353-355 (nedgrävning), schakt 3	Delar av porslinstallrik	6947919	650961	14,8	3	47,67	120x63x5 (mätt som en sammanhängande del)	Vita, sammanhörande kantbitar med upphöjd dekor och något vågig mynningskant	x
6	353-355 (nedgrävning), schakt 3	Porslin	6947919	650961	14,8	2	37,91	114x36,5x4 (största biten mätt)	Vita, rundade delar	x
7	353-355 (nedgrävning), schakt 3	Porslin, del av tallrik	6947919	650961	14,8	2	24,04	78x47,5x6 (största biten mätt)	Vitt, större biten bottendel	x

8	406-409, 421, schakt 4	Keramik	6947881	650955	15,2	1	9,67	36,5x26,5x6,5	Rödgoods, glaserad med vit och grön dekor, mycket svagt rundat	
9	406-409, 421, schakt 4	Keramik	6947881	650955	15,2	2	13,45	51x20x15,5	Större biten mynningsbit. Tegelröda, spår av glasyr på bägge bitar	x
10	406-409, 421, schakt 4	Keramik	6947881	650955	15,2	1	6,04	30x29x6,5	Bottendel av föremål (tallrik?), ljusbeige material	x
11	406-409, 421, schakt 4	Takpanna, del av	6947881	650955	15,2	1	11,96	35x22x17		x
12	406-409, 421, schakt 4	Fajans	6947881	650955	15,2	1	1,45	21x13x4,5	Utan spår av glasyr	x
13	298-303 (dike), schakt 3	Bottendel av glasflaska	6947916	650966	14,9	1	135,59	70x50x7	Mörkbrunt glas	x
14	298-303 (dike), schakt 3	Keramik	6947916	650966	14,9	1	1,19	23x18x3,5	Rundad, tegelröd	x
15	298-303 (dike), schakt 3	Keramik/porslin	6947916	650966	14,9	1	2,16	20x18x6	Gulbeige, plant, ena sidan glaserad	x
16	298-303 (dike), schakt 3	Keramik	6947916	650966	14,9	2	15,66	37x29x9	Ljust tegelfärgade med spår av grön glasyr och gulgrön glasyr med silverstänk, den senare rundad och troligtvis del av mynningsbit	
17	Schakt 3, utvidgnin	Keramik/porslin	6947911	650963	14,7	1	6,33	35x24x8	Rundad av ljust gult material med	x

	g för brunn								genomskinlig och brun glasyr på båda sidor	
18	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Delar av avloppsrör	6947911	650963	14,7	2	27,64	64x34x13	Stengods, ena biten plan, andra rundad och rödglaserad med intryckt banddekor	x
19	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Keramik	6947911	650963	14,7	1	31,12	63x42x9,5	Plan bit av rödgult material med vit pärlemorliknande glasyr	x
20	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Glas	6947911	650963	14,7	2	17,01	53x45x4 (största biten mätt)	Brunt och grönt, rundat glas	x
21	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Glas	6947911	650963	14,7	3	5,01	36x33x2 (största biten mätt), minsta biten 0,5 mm tunn	Vitt, något rundat	x
22	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Fönsterglas	6947911	650963	14,7	2	1,68	43x9x1,5	Vitt och svagt ljusgrönt	x
23	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Glas	6947911	650963	14,7	1	3,35	52x24,5x3	Vit, immad mynningsbit, rundad	x
24	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Porslin	6947911	650963	14,7	5	55,22	99x53x7	Vita tallriksdelar, två bottenbitar och två mynningsbitar	x
25	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Fajans	6947911	650963	14,7	1	0,05	14x10x0,2	Blåvit glaserad spjälkad del, endast glasyren kvar	x

26	Schakt 3, utvidgning för brunn	Delar av takpanna	6947911	650963	14,7	2	54,2	79x22x12 (största biten mätt)	Ena biten tegelröd, andra rödgrå, mer bränd	x
27	Schakt 3, utvidgning för brunn	Keramik	6947911	650963	14,7	3	7,62	27x26x5 (största biten mätt)	Tegelröda, svagt rundade	x
28	Schakt 3, utvidgning för brunn	Keramik	6947911	650963	14,7	2	18,45	52,5x48,5x5	Två sammanhörande bitar varav en mynningsbit. Ljusrött material med gul bandning inuti.	
29	Schakt 3, utvidgning för brunn	Keramik	6947911	650963	14,7	2	115,11	90x74x15 (största biten mätt)	Glaserade bottendelar av skål, ljus gulröd glasyr med bruna ränder. Gulrött material. I botten på den mindre biten en stämpel: T.n.F 1	
30	Schakt 3, utvidgning för brunn	Keramik	6947911	650963	14,7	2	135,18	160x75x13 (största biten mätt)	Tegelfärgade, med gul glasyr, mynningsbitar från ett större och ett mindre kärl	
31	Schakt 3, utvidgning för brunn	Keramik	6947911	650963	14,7	1	30,9	69x45x13,5	Tegelfärgad mynningsbit med gul och brungrön glasyr på insidan	
32	Schakt 3, utvidgning för brunn	Keramik	6947911	650963	14,7	1	2,31	32x12x9	Tegelfärgad med mörkgrön glasyr. Del av öra eller hank	
33	Schakt 3, utvidgning	Skiffer	6947911	650963	14,7	2	10,55	58x32,5x2,3 (största biten mätt)	Rak fåra löpandes tvärs över bägge bitar	

	g för brunn									
34	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Keramik, stengods	6947911	650963	14,7	2	13,37	60x34x4 (största biten mätt)	Sammanhängande bitar, mörkbrun glasyr, bandad dekor, och stämpel där ett K och ett a är urskiljbara	
35	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Skaft av kritpipa	6947911	650963	14,7	1	7,89	68x9,5x10, rökkanal 2,5 mm	Odekorerat	
36	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Keramik	6947911	650963	14,7	3	36,8	50x37x10 (största biten mätt)	Sammanhörande tegelröda bitar med glaserad prickdekor på insidan, spår av vit glasyr bakom de bruna glaserade prickarna samt rester av brun glasyr i ena kanten. Svagt rundade	
37	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Järnspik	6947911	650963	14,7	6	12,49+13,92 +9,86+6,94+ 7,27+3,06	92x7x6, skalle 15x15x9. 83x5,5x5, skalle 15x14x4. 77x5x4, skalle 16x15x6. 66x5,5x4,5, skalle 19x13,5x5. 78x5x4,5, skalle 9,5x8x5. 60x5x5, skalle 9x8x3.		x
38	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Gångjärn	6947911	650963	14,7	1	36,38	51x36,5x10	Järn, rektangulärt	x
39	Schakt 3, utvidgnin	Obränt ben	6947911	650963	14,7	3	36,31			

	g för brunn									
40	Schakt 3, utvidgnin g för brunn	Koks?	6947911	650963	14,7	2	17,67	54x36x23,5		x
41	Stengrun d, schakt 3	Järnspik	694790 8	650963	14,9	13	27,81+17,83+ 12,48+7,66+ 8,52+11,22+1 2,43+4,03+5 ,55+3,15+2,1 1+2,41+2,81	136x10x8, skalle 21x16x6. 111x6x6, skalle 15x14x4. 86x6x5,5, skalle 13x10x11. 81x5x5, skalle 12x10x3. 79x6x5, skalle 12x10x8. 75x9x7, skalle 15x11x3,5. 66x7x7, skalle 15x12x3. 64x5x3,5, skalle 10,5x8x2,5. 54x6x5, skalle 15x13,5x11. 46x5x4,5, skalle 12x10x5. 34x5x5, skalle 10x7x8. 33x5x4. 30x5x5, skalle 10x9,5x6.		x
42	Stengrun d, schakt 3	Järnfragment	694790 8	650963	14,9	7	67,37	80x28x7,5 (största biten mätt)	Ena biten är ett plant järnföremål som fastnat på en sten	x
43	Stengrun d, schakt 3	Järnkrokar/söm	694790 8	650963	14,9	2	12,84	35x9x7, skalle 15x9x10 (sömmen)	Den ena är en böjd söm som eventuellt kan ha använts som krok	x
44	Stengrun d, schakt 3	Bränt ben	694790 8	650963	14,9	3	2,33			
45	Stengrun d, schakt 3	Obränt ben	694790 8	650963	14,9	4	29,37		Varav ett revben	

46	Stengrund, schakt 3, botten, under stenarna	Obränt ben	6947908	650963	14,9	1	7,53			
47	Stengrund, schakt 3, botten, under stenarna	Järnspik	6947908	650963	14,9	1	13,38	90x7x5, skalle 22x15x8.		x
48	Stengrund, schakt 3	Del av takpanna	6947908	650963	14,9	1	8,63	33x18x13,5	Ljust tegelfärgat	x
49	Stengrund, schakt 3	Fönsterglas	6947908	650963	14,9	4	7,92	34x30x2 (största biten mått)	Tre vita bitar och en ljusgrön, något tunnare (1,5 mm)	x
50	Stengrund, schakt 3	Glas	6947908	650963	14,9	3	7,81	48x35x1,5 (största biten mått)	Mörkgrönt, rundat	x
51	Stengrund, schakt 3	Glas	6947908	650963	14,9	4	12,02	43x35x2,5 (största biten mått)	Grönbrunt, rundat varav en tunnare större bit med mer ojämn yta på ena halvan	x
52	Stengrund, schakt 3	Glas, bottendel av glasflaska	6947908	650963	14,9	2	46,7	67x37x6,5	Mörkbrunt, i botten stämplad med ett A och ytterligare en del av en bokstav är synlig	x
53	Stengrund, schakt 3	Glas	6947908	650963	14,9	1	0,97	17,5x14x4	Vitt med spår av upphöjd kant	x
54	Stengrund, schakt 3	Glas	6947908	650963	14,9	1	0,53	21x16x1,5	Vitt, immat med spår av vitt glasyrband med tunn gulddekor i kanterna	

55	Stengrund, schakt 3	Fajans	6947908	650963	14,9	2	7,75	38x34x6 (största biten mätt)	Blåvitmönstrad dekor/glasyr	
56	Stengrund, schakt 3	Porslin	6947908	650963	14,9	39	119,32	65,5x53x6 (största biten mätt)	Vita skärvor (de flesta mycket små), delar av tallrikar med raka och vågiga kanter, samt möjligen fragment av en skål. Även bottendelar	x
57	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	5	27,1	45x36x4,5 (största biten mätt)	Spjälkade bitar från blomkruka troligtvis	x
58	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	10	144,83	78,5x71,5x10,5	Delar av blomkruksfat	x
59	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	5,45	45x22x6	Del av mindre blomkruka	x
60	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	3	15,44	39x38x6 (största biten mätt)	Tegelfärgade keramikskärvor med spår av glasyr (mörkt gulgrön, klargrön och gråvit)	x
61	Stengrund, schakt 3	Porslin	6947908	650963	14,9	2	22,49	63x49x5,5	Delar av tallrikar, en grövre och en tunnare, med lila mönsterdekor	
62	Stengrund, schakt 3	Porslin	6947908	650963	14,9	2	3,25	32x21,5x3 (största biten mätt)	Två sammanhörande, svagt rundade delar med glasyr i blått, grönt och rosa mönster	
63	Stengrund, schakt 3	Porslin/fajans	6947908	650963	14,9	1	34,01	114x44x5	Vit, med blått band. Del av djup skål/karott/potta	

64	Stengrund, schakt 3	Bryne	6947908	650963	14,9	1	217,54	111x41,5x30	Fint rundat bryne med flat sida och större i ena änden	
65	Stengrund, schakt 3	Skaft av kritpipa	6947908	650963	14,9	1	2,3	15x11,5x10, rökkanal 2x2 mm	Rökkanalen placerad 1,5 mm från kanten istället för i mitten	
66	Stengrund, schakt 3	Keramik (flintgoods?)	6947908	650963	14,9	1	8,84	60x43x4	Ljust grågult material, plan skärva med antydning till böj i ena kanten	
67	Stengrund, schakt 3	Flintavslag och mikrospån	6947908	650963	14,9	3	24,86+1,04+0,58	48x36,5x18 + 21x14,5x3 + 18x7x4 (mikrospånet)	Ett större avslag samt ett mindre, det senare av fin gråbrun genomskinlig flinta. Även ett mikrospån i vit flinta	
68	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	49,84	84x63x10,3	Tegelfärgat, rundat med mörkbrun glasyr på bägge sidor	
69	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	9,88	55x34x7	Mynningsbit i ljust rödgult material. Troligtvis från samma eller samma typ av kärl som Fnr 28.	
70	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	6,63	45x29x6	Rundad skärva i tegelfärgat material med prickdekor på vitmålad insida	
71	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	8,17	48,5x30x6	Rundad tegelfärgad del av mynningsbit	
72	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	5,27	29x19x8	Tegelfärgad något rundad skärva med gulgrön glasyr med	

									inslag av gula fläckar på insidan	
73	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	4,47	45x42x4	Spjälkad, tegelfärgad något rundad skärva med gröngul skimrande sträv glasyr	
74	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	3,74	40x23,5x4	Spjälkad, tegelfärgad skärva med mörkt gulgrön glasyr. Något rundad	
75	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	3,81	23x20,5x11,5	Del av öra eller handtag. Tegelfärgat med brungul och grön glasyr på utsidan och gul skimrande glasyr på insidan	
76	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	2,23	26x17x7	Ljust tegelfärgad mynningsbit med intryckta band nedanför mynningen på utsidan	
77	Stengrund, schakt 3	Keramik	6947908	650963	14,9	1	3,43	32x20,5x5,5	Tegelfärgad mynningsbit med intryckta band nedanför mynningen på utsidan	

Bilaga 3. Fotolista

Bildnr	Motiv	Sett från
1	Stengrund något framrensad. Schakt 3	SSV
2	Stengrund framrensad delvis, i plan. Schakt 3	NNV
3	Stengrund framrensad delvis, i plan. Schakt 3	V
4	Stengrund framrensad delvis, i plan. Schakt 3	V
5	Stengrund framrensad delvis, i plan. Schakt 3	OSO
6	Stengrund i profil. Schakt 3	V
7	Stengrund i profil. Schakt 3	V
8	Schakt 3 med snittad stengrund	SSV
9	Stengrund i profil. Schakt 3	SSV
10	Fortsättning på stengrund (något framrensad) i schakt 3	SSV
11	Stengrund, schakt 3	SV
12	Stengrund, schakt 3	SV
13	Stengrund i plan, schakt 3	NV
14	Stengrund i plan, schakt 3	NV
15	Stengrund i plan, schakt 3	NV
16	Stengrund i plan, schakt 3	NNO
17	Stengrund i plan, schakt 3	SV
18	Schakt 3	NO
19	Madeleine i schakt 3, utvidgning för brunn	S
20	Stenar i profilen vid utvidgning för brunn, schakt 3	OSO
21	Stenfyllt dike, Pnr 298-303, schakt 3	O
22	Stenfyllt dike, Pnr 298-303, schakt 3	S
23	Träplanka i botten av stenfyllt dike, Pnr 298-303, schakt 3	SSV
24	Träplanka från botten av stenfyllt dike, Pnr 298-303, schakt 3	-
25	Stenfyllt dike i schakt 3 i profil, Pnr 298-303	NV
26	Stenfyllt dike i schakt 3 i profil, Pnr 298-303	NV
27	Stenfyllt dike i schakt 3 i profil, Pnr 298-303	OSO
28	Stenfyllt dike i schakt 3 i profil, Pnr 298-303	NV
29	Stenar i profilen vid utvidgning för brunn, schakt 3	OSO
30	Nedgrävning i schakt 3, Pnr 353-355	O
31	Nedgrävning i schakt 3, Pnr 353-355	OSO
32	Nedgrävning i schakt 3, Pnr 353-355	NNO
33	Nedgrävning i schakt 3, Pnr 353-355	NNO
34	Nedgrävning i schakt 3, Pnr 353-355	OSO
35	Mörkfärgning i schakt 3	O
36	Mörkfärgning i schakt 3	O
37	Mörkfärgning i schakt 3	O
38	Mörkfärgning i schakt 3	VNV
39	Schakt 3	N
40	Schakt 3	NNO
41	Schakt 3	NNO
42	Mörkfärgning i schakt 3	SO

43	Mörkfärgning i schakt 4 i plan, Pnr 406-409, 421	SSV
44	Mörkfärgning i schakt 4 i plan, Pnr 406-409, 421	VNV
45	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
46	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
47	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
48	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
49	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
50	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
51	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
52	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
53	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
54	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
55	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
56	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
57	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
58	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
59	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, Pnr 406-409, 421	VNV
60	Schakt 5, berg i botten	SSV
61	Schakt 1	OSO
62	Schakt 1	OSO
63	Utvidgning där schakt 1, 2 och 3 möts	NNO
64	Utvidgning där schakt 1, 2 och 3 möts	NNV
65	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, sammansatt panorama	VNV
66	Åkerrest? Mörkfärgning i schakt 4 i profil, sammansatt panorama	VNV
67	Stengrund i schakt 3, sammansatt panorama	NV

Stadsparken (1)....

Stadsparken (2)....

Stadsparken (3)....

Stadsparken (4)....

Stadsparken (5)....

Stadsparken (6)....

Stadsparken (7)...

Stadsparken (8)....

Stadsparken (9)....

Stadsparken (10)...

Stadsparken (11)...

Stadsparken (12)...

Stadsparken (13)...

Stadsparken (14)...

Stadsparken (15)...

Stadsparken (16)...

Stadsparken (17)...

Stadsparken (18)...

Stadsparken (19)...

Stadsparken (20)...

Stadsparken (21)...

Stadsparken (22)...

Stadsparken (23)...

Stadsparken (24)...

Stadsparken (25)...

Stadsparken (26)...

Stadsparken (27)...

Stadsparken (28)...

Stadsparken (29)...

Stadsparken (30)...

Stadsparken (31)...

Stadsparken (32)...

Stadsparken (33)...

Stadsparken (34)...

Stadsparken (35)...

Stadsparken (36)...

Stadsparken (37)...

Stadsparken (38)...

Stadsparken (39)...

Stadsparken (40)...

Stadsparken (41)...

Stadsparken (42)...

Stadsparken (43)...

Stadsparken (44)...

Stadsparken (45)...

Stadsparken (46)...

Stadsparken (47)...

Stadsparken (48)...

Stadsparken (49)...

Stadsparken (50)...

Stadsparken (51)...

Stadsparken (52)...

Stadsparken (53)...

Stadsparken (54)...

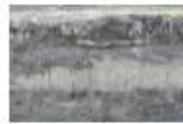
Stadsparken (55)...

Stadsparken (56)...

Stadsparken (57)...

Stadsparken (58)...

Stadsparken (59)...

Stadsparken (60)...

Stadsparken (61)...

Stadsparken (62)...

Stadsparken (63)...

Stadsparken (64)...

Stadsparken (65)...

Stadsparken (66)...

Stadsparken (67)...

Bilaga 4. Dagbok

16/4-19

Var ute och kollade och lade in ett nytt mätjobb.

24/4-19

Grävmaskinen hade precis gått sönder när jag kom. Övervakade sedan schaktning längs Trädgårdsgatan några meter – tomt med lera i botten. Åkte senare ut igen, men då gick grävmaskinen sönder nästan på en gång och de grävde med en så liten dumper att det inte var någon idé att vara kvar, då det gick så långsamt framåt.

25/4-19

Schaktkontroll i korsningen Norra kyrkogatan-Trädgårdsgatan. 7-7:20, 9:30-10:20, 12-12:20.

26/4-19

7:20-7:30, 10-10:30, 12:20-12:40, 14-14:25 Trädgårdsgatan öster om korsningen med Norra kyrkogatan. Inga lämningar.

29/4-19

Ola: 7:10-7:30, 9:45-10:10, 11:20-11:35, 12:15-13, 16:35-17 inga lämningar eller anläggningar. Madeleine: Trädgårdsgatan: grävde 2 meter, men ingenting, lera i botten. Trasig maskin.

30/4-19

Kollade två schakt, tomt i bägge. Slangen på grävmaskinen gick sönder i det lilla schaktet direkt vi kom dit. Schaktning längs Trädgårdsgatan samt i anslutning till Socialförvaltningen och inne på St. Petrilogens område. 7:45-8:30, 10-10:30.

2/5-19

Grävning mellan Socialförvaltningen och Trädgårdsgatan. Jorden bestod av lera och var bitvis ganska omrörd av ledningsschakt. Omkring 1,2 meter under markytan fanns ett orört lager av grå finsand. Ett dike avtecknade sig i sanden N-S parallellt med St. Petris västra gavel. 9:45-10:15, 12:20-12:35, 13:30-13:50.

3/5-19

Nere och tittade på Trädgårdsgatan, Ingen aktivitet. 9:40-9:55.

6/5-19

Snabb koll. 10:10-10:30.

16/5-19

De grävde på Brunnshusgatan (schakt 3). Åkte ut på morgonen då de sagt att de skulle börja då. Det gjorde de dock inte så vi sa att vi kommer i eftermiddag istället. På eftermiddagen mättes schakten in och sedan började de gräva. Det kom först inget, sedan dök det upp en stenpackning med ett flertal fynd. Rensade, mätte in och tog hand om fynd. Ett bryne påträffades utöver glas, keramik, porslin, fajans, ben och järn. Ola och Mathias Bäck kom ut på eftermiddagen. Teori: stolpning för lyktstolpe.

17/5-19

De fortsatte gräva norrut i schakt 3 och det visade sig vara en trolig husgrund. Den mättes in, rensades fram och togs bort allt eftersom. Schaktningen fortsatte sedan och det gjordes en utvidgning för en brunn. Ytterligare en stenpackning med fynd (liknande de tidigare) framkom då, bland annat skaft av en kritpipa. Ola var ute ett antal gånger under dagen. 9:30-11, 13:45-14:20.

20/5-19

Stenfyllt dike framkom i schakt 3, rensades, mättes in och togs bort. Lite fynd förekom också av samma typ som tidigare. Schaktningsarbetet gjorde en sväng ut mot vägen varvid en färgning med stenar samt ett fåtal fynd framkom i ett hörn. Någon form av dike? En mörkfärgning i plan framkom vid fortsatt schaktning, men vi hann avsluta för dagen innan den hann tas fram. Mycket väntan idag, de sa att de skulle börja gräva strax, men sedan dröjde det ändå länge. Vi kom överens om att vi skulle höras vid 12 dagen efter, om de började tidigare skulle de höra av sig.

21/5-19

Ringde 11:40 och då visade det sig att de grävt 4-5 meter i schakt 3 i alla fall. Nu höll de på med rör däremot. Jag och Maria åkte ner och kollade och de hade lämnat mörkfärgningen synlig utan att singla. Det visade sig vara ett dike eller annan modern nedgrävning. De skulle inte gräva mer denna dag.

22/5-19

De började dra schakt 4. Först var det tomt, men sedan kom en flammig mörkfärgning med lite kol och ett fåtal fynd. Ringde Maria som kom för att titta. Färgningen troddes inte vara något i plan, men början (södra änden) mättes ändå in. Slutet gick inte att urskilja. De grävde i botten och då syntes färgningen i profil som en vågig mörkfärgning som fortsatte ner till den grusade gångvägen norr om schakt 4. Teori: rest av plogad åker. Fotade den. När de skulle gräva på gångvägen visade det sig vara mycket rör och ledningar där så vi åkte upp till museet.

24/5-19

Åkte ut på morgonen och kollade hur de grävt över Brunnshusgatan under natten. Det var dock asfalterat redan, så inget gick att se. I västra delen var det fortfarande lite öppet, men där var tomt.

27/5-19

De trodde att de skulle gräva vid halv 8, åkte ut till dess, men de hade inte kommit igång. Mätte in schakt 4 och det sista på schakt 3. Åkte ner igen innan 11 och de grävde längs Johannesbergsgatan 1 cirka 2 meter (schakt 5). Bara fyllnadsmassor och i botten stötte de på berg vars övre del sprängts bort när huset byggdes. Delar av berget måste knäckas bort och det skulle dröja hela dagen så vi behövde inte åka ut mer idag.

28/5-19

Ringde på morgonen och de knäckade fortfarande sten i schakt 5. Åkte ut efter lunch och tog lite schaktbilder. Pratade med grävmaskinist och Håkan och de hade fullt upp med att knacka bort berg. De tog bort lite matjord emellan och där under var det bara fyllnadsmassor.

29/5-19

Åkte ut en sväng på morgonen. De grävde någon meter norrut i schakt 5, men bara fyllnadsmassor kom fram, i övrigt tomt. Åkte ut igen vid halv 10, då hade de hunnit några meter till, men det var fortfarande fyllnadsmassor och sedan grå lera. Dock inte lika mycket sten som tidigare och inget berg i botten. Åkte ut igen efter lunch och det såg likadant ut. Maria kom också och tittade. Vi bestämde att de ringer om de börjar gräva runt hörnet på huset idag. Det gjorde de inte.

10/6-19

Var nere snabbt och kollade hur de grävt över Universitetsbacken. Syntes inget mer än sand i schaktet och de var inte klara ännu. De skulle fortsätta med det arbetet hela dagen vad det verkade.

11/6-19

Åkte ner på morgonen och mätte in nya schakt vid Universitetsbacken. De började gräva norrut i schakt 5 igen för att ansluta till schakt 4. Detta skulle troligtvis ta hela dagen. Om några timmar ska ett andra grävlag börja gräva söderut i schakt 5. De ska bara gräva ett par meter in mot Socialförvaltningen. Åker ut igen i eftermiddag.

12/6-19

Åkte ut på morgonen och kollade hur de grävt dagen innan. De hade fortsatt i schakt 5, några meter norrut och lite längre söderut. Åt bägge hållen verkade det vara tomt, i söder var det sten och berg. De skulle gräva in ett par meter österut under dagen, men där låg redan rör nedlagda.

13/6-19

Åkte ut en sväng på morgonen och då hade de inte så mycket kvar av schakt 5. Där kom mest sten och berg. De skulle fortsätta neråt en bit och utvidga ett par meter in mot huset. Åkte ut på eftermiddagen igen och utvidgningen verkade då vara klar och där hade sedan tidigare varit rör nedgrävda så det var tomt. De hade även hunnit en bit längre söderut. Det såg likadant ut med fyllmassor där som tidigare.

17/6-19

Åkte ner och mätte in schakt 5 och fortsättningen på schakt 2. De höll fortfarande på att gräva den delen av schakt 5 som vi inte skulle vara med och övervaka, så mätte in det som var klart.